

Informatie voor mantelzorgers

Speciaal voor alle mantelzorgers heeft Vierstroom Ledenservice alle informatie rondom mantelzorg op een rij gezet.

1. Ondersteuning vanuit de gemeente (WMO)

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van mantelzorgers.

- Om welke ondersteuning gaat het?
- Ondersteuning in de vorm van vervangende zorg of respijtzorg
- Huishoudelijke hulp, woningaanpassingen en vervoer
- Begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf voor degene die je verzorgt
- Beschermd wonen voor mensen met een psychische stoornis
- Behandeling of begeleiding van kinderen met een stoornis, beperking of aandoening

Het gaat hier om hulp en ondersteuning op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet.

Hoe vraagt u ondersteuning aan?

In elke gemeente is de ondersteuning weer anders ingericht. In veel gemeenten kunnen mantelzorgers terecht bij een Wmo-loket. Of bij een Centrum voor Jeugd en Gezin als het gaat om de zorg voor kinderen.

Er zijn ook gemeenten die 'sociale wijkteams' of 'buurteams' hebben en benaderd kunnen worden met de ondersteuningsvraag. De gemeente kan deze informatie geven maar ook de ouderenadviseur of de huisarts. Voor het juiste loket kunt u ook contact opnemen met onze ledenconsulenten. Zij kunnen voor u uitzoeken hoe dit in uw gemeente georganiseerd is.

Uitvoering door lokale welzijnsorganisaties, zoals Palet Welzijn (zusterorganisatie van Vierstroom)

- Informatie, advies en praktische steun
- Een luisterend oor
- Informatie over zorg- en hulpinstanties in de omgeving
- Lotgenotencontactgroepen en/of cursussen voor mantelzorgers
- Praktische ondersteuning; onder andere door de inzet van vrijwilligers

Cliëntondersteuner

Iedere mantelzorger en zorgvrager heeft recht op onafhankelijke cliëntondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (wmo) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze ondersteuning is gratis.

Waar bestaat de ondersteuning uit?

- Informatie, advies en kortdurende ondersteuning
- Voorbereiden en voeren van een keukentafelgesprek
- Hulp bij aanvraag van Wlz-zorg

- Hulp bij het regelen van zorg en het maken van afspraken over zorg

Hoe regelt u een cliëntondersteuner?

Per gemeente is dit anders geregeld. U kunt dit navragen bij uw gemeente of contact opnemen met de ledenconsulenten van Vierstroom. Zij zoeken graag voor u uit bij welk loket u zich kan melden. Voor cliëntondersteuning vanuit de Wmo is dat de gemeente maar voor cliëntondersteuning vanuit de Wlz is dit het Zorgkantoor.

Wie zijn onafhankelijke cliëntondersteuners?

Onafhankelijke cliëntondersteuning voor mantelzorgers kan geboden worden door bijvoorbeeld mantelzorgmakelaars of mantelzorgconsulenten*, sociaal werkers, ouderenadviseurs en ervaringsdeskundigen (vrijwilligers) Welke vorm van hulp passend is verschilt per persoon en per situatie. De gemeente bepaalt welke organisaties zij hiervoor contracteert.

Kosten

Deze ondersteuning is gratis. Het wordt gefinancierd door de gemeente vanuit de Wmo.

2. Ondersteuning via de zorgverzekeringswet (Zvw)

Verpleging en verzorging aan huis valt onder de Zorgverzekeringswet en wordt betaald vanuit uw zorgverzekering. De wijkverpleegkundige vervult daarbij een centrale rol.

Wat biedt de Zorgverzekeringswet?

De Zorgverzekeringswet wordt uitgevoerd door de zorgverzekeraars. U kunt bij hen terecht voor:

- Verpleging en verzorging thuis (thuiszorg)
- De reguliere zorg van bijvoorbeeld huisarts, ziekenhuis en apotheek
- De behandeling van mensen met een zintuiglijke beperking
- De eerste drie jaar van een opname in een psychiatrisch ziekenhuis (daarna gaat deze zorg over naar de Wet langdurige zorg)
- Zorg voor kinderen met een indicatie intensieve kindzorg

De zorgverzekering bestaat uit een verplichte basisverzekering en een vrijwillige aanvullende verzekering. Er geldt geen eigen risico of eigen bijdrage. De zorg wordt meestal geleverd in natura, maar kan ook geleverd worden in de vorm van een persoonsgebonden budget (pgb). De regels voor het pgb in de Zorgverzekeringswet zijn verschillend per zorgverzekeraar en terug te vinden in de polisvoorwaarden. U kunt dit navragen bij uw zorgverzekeraar.

Centrale rol van de wijkverpleegkundige

De wijkverpleegkundige heeft in de thuiszorg een belangrijke rol. Zij bekijkt welke verzorging er nodig is. Dat gebeurt in overleg met degene die de zorg nodig heeft en eventueel met u als betrokkenen.

Ook zorgt de wijkverpleegkundige voor de afstemming met andere zorg- en hulpverleners, zoals de huisarts, medisch specialist of maatschappelijk werker. De wijkverpleegkundige is voor jou dus het centrale aanspreekpunt.

Zorgverzekeraars kunnen in aanvullende verzekering onderstaande vergoedingen opnemen:

Vervangende zorg

Vervangende mantelzorg betekent dat je zorgtaken tijdelijk kunt overdragen om even los te komen van de zorg of als je tijdelijk uitvalt of zelf op vakantie wilt.

Zorghotel

Een zorghotel biedt de mogelijkheden voor mantelzorgers en zorgvragers voor tijdelijke opvang of om er paar dagen tussen uit te gaan.

Cursussen

Als mantelzorger kun je deelnemen aan cursussen over bijvoorbeeld het verzorgen van je naaste, het leren aangeven van je grenzen of mindfulness. Informeer hiernaar bij onze ledenconsulenten.

Mantelzorgmakelaar, hulp bij regelzaken

Een mantelzorgmakelaar neemt (tijdelijk) regeltaken over van mantelzorgers om hen te ontlasten. Bijvoorbeeld om vervangende zorg te regelen of een pgb aan te vragen. (link pagina mantelzorgmakelaar).

De mantelzorgmakelaar kan helpen bij:

- Het aanvragen van een indicatie of een persoonsgebonden budget
- Het invullen van formulieren
- Het afstemmen van werk en prive met uw werkgever
- Het orde krijgen van de administratie

Kijk voor meer informatie over mantelzorgmakelaars op: <http://www.bmzm.nl/>

U kunt zelf checken bij uw zorgverzekeraar wat er mogelijk is.

Wilt u checken wat er mogelijk is via de aanvullende verzekering klik dan [hier](#).

Voor leden die via het zorgcollectief via VGZ aanvullend verzekerd zijn, gelden extra vergoedingen: zie onderstaande tabel

Casemanager dementie

De casemanager dementie is een (vaste) begeleider van de persoon met dementie én zijn/haar mantelzorger. De casemanager dementie wijst de weg en kan bemiddelen bij het regelen van zorg en bij het maken van keuzes. Hij/ zij beantwoordt vragen over de ziekte en helpt met het zoeken naar oplossingen voor situaties die zich voordoen en biedt een luisterend oor. Een casemanager dementie wordt ook wel dementieconsulent of trajectbegeleider genoemd. Vaak is een casemanager dementie een gespecialiseerd wijkverpleegkundige.

Kosten

De vergoeding van een casemanager valt onder de vergoeding voor wijkverpleging en wordt vanuit de basisverzekering van degene die zorg nodig heeft vergoed.

Waar?

Een huisarts of wijkverpleegkundige kan een indicatie afgeven voor een casemanager dementie. Als er een wachtlijst is, kan dit gemeld worden bij de zorgverzekeraar. Aanbieders van casemanagement dementie kun je vinden via Netwerken Dementie. Zie voor meer informatie Casemanagement bij dementie.

3. Ondersteuning via de Wet langdurige zorg (Wlz)

De Wet langdurige zorg is bedoeld voor mensen die permanent intensieve zorg en/of toezicht dichtbij nodig hebben. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om mensen met een ernstige beperking of psychische stoornis. Ook zorg voor kinderen die een intensieve zorgvraag hebben en altijd afhankelijk zullen zijn van zorg valt onder de Wlz.

Hoe werkt de Wlz?

Wie gebruik wil maken van de Wlz, moet een indicatie aanvragen bij het [Centrum Indicatiestelling Zorg \(CIZ\)](#). Wordt de indicatie toegekend, dan kan de aanvrager kiezen voor:

- Zorg in een instelling
- Een volledig zorgpakket thuis
- Een persoonsgebonden budget
- Een modulair pakket thuis

Zorg thuis is alleen mogelijk als dit verantwoord is en de kosten niet hoger zijn dan die van een opname in een zorginstelling. Het zorgkantoor helpt om de keuze te maken en de zorgaanbieder te kiezen. Voor zorg vanuit de Wlz betaalt u een eigen bijdrage.

Zorgplan

Is er een zorgaanbieder gekozen, dan is deze verplicht om een zorgplan op te stellen. Dat doet hij samen met degene die de zorg nodig heeft en de mantelzorger. Hierin staan afspraken over de zorg, de dagbesteding en over de samenwerking tussen de mantelzorger en de professionele zorgverleners.

Cliëntondersteuner

Iedere mantelzorger en zorgvrager heeft recht op onafhankelijke cliëntondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze ondersteuning is gratis. Zie ook de toelichting onder de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Ondersteuning via een Persoonsgebonden budget (pgb)

Met een PGB krijgt de zorgvrager een budget toegewezen en kan hij of zij zelf bepalen welke zorg hij/zij inkoop en wie hij/zij daarvoor inschakelt. De PGB-houder kan naast professionele

zorgverleners ook zijn/haar mantelzorger inhuren voor de geïndiceerde zorg. Er moet dan wel zorg geleverd worden waarvoor de PGB bedoeld is. Het biedt de mantelzorger de mogelijkheid minder uren te gaan werken en meer zorg aan zijn/haar naaste te leveren.

Er zijn vier verschillende pgb's:

pgb-Wmo: voor ondersteuning die valt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning

pgb-Wlz; voor intensieve zorg die valt onder de Wet langdurige zorg

pgb-Jeugdwet; voor zorg die valt onder de Jeugdwet

pgb-Zvw; voor zorg die valt onder de Zorgverzekeringswet